

LIGJ
Nr.9665, datë 18.12.2006

**PËR HUAMARRJEN SHTETËRORE, BORXHIN SHTETËROR DHE GARANCITË
SHTETËRORE TË HUASË NË REPUBLIKËN E SHQIPËRISË**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 156 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti i ligjit

Ky ligj synon të rregullojë emetimin dhe menaxhimin e huamarrjes shtetërore, të borxhit shtetëror dhe të garancive shtetërore të huasë.

Neni 2
Kuptimi i huasë shtetërore

Huamarrja shtetërore është një marrëveshje e shkruar, e cila përmban rregulla për të drejtat dhe detyrimet e palëve, kushtet dhe mënyrat, sipas të cilave shteti shqiptar siguron fonde nga një apo më shumë huadhënës dhe dispozita për shlyerjen e huave.

Neni 3
Kuptimi i garancisë shtetërore të huasë

Garancia shtetërore e huasë është marrëveshja e lidhur me shkrim, e cila përmban rregulla për të drejtat dhe detyrimet e palëve, kushtet dhe mënyrat, sipas të cilave shteti është përgjegjës për detyrimet financiare të një huamarrësi, kur ai nuk arrin t'i paguajë ato në kohën dhe masën e duhur.

Garancia është detyrimi për pagesën e detyrimit financiar të një personi juridik, në rast se pala, që mban përgjegjësinë kryesore për pagesën e detyrimit financiar, nuk ka arritur ta paguajë atë në kohën e duhur.

Garancia shtetërore e huasë është shuma e përgjithshme e huave, për të cilat Ministri i Financave ka nënshkruar marrëveshje garancie në emër të Këshillit të Ministrave.

Neni 4
Kuptimi i borxhit shtetëror

Borxh shtetëror është shuma e përgjithshme e borxhit të shtetit, e emetuar në monedhën kombëtare dhe/ose në një monedhë zyrtare të ndryshme nga monedha kombëtare, i cili nuk përfshin detyrimet financiare të bashkive/komunave apo të ndonjë autoriteti tjetër të pushtetit vendor. Borxhi shtetëror përfshin edhe borxhet e Republikës së Shqipërisë, të krijuara para hyrjes në fuqi të këtij ligji. Për efekt të përlllogaritjes së borxhit shtetëror, në rastin kur një detyrim i papaguar është emetuar në një monedhë të ndryshme nga monedha kombëtare, ai vlerësohet në monedhën kombëtare, sipas kursit zyrtar të këmbimit, të shpallur nga Banka e Shqipërisë, në çastin e vlerësimit.

Neni 5
Titujt e shtetit

Titujt e shtetit janë instrumentet e borxhit shtetëror, të emetuara me interes, me bazë zbritjeje apo të kombinuara, me interes dhe bazë zbritjeje, sipas kushteve dhe afateve të përcaktuara nga Ministri i Financave.

Neni 6

Menaxhimi i borxhit dhe raportimi i tij

Menaxhimi i borxhit ka si objekt kryesor sigurimin e fondeve të nevojshme të huamarrjes, duke vlerësuar riskun dhe koston e tij, në këndvështrimin afatmesëm dhe afatgjatë, si dhe zhvillimin e tregut të titujve të shtetit, nëpërmjet shtimit të instrumenteve të tij dhe zgjerimit të bazës së investitorëve.

Ministri i Financave përgatit strategjinë afatmesme për vlerësimin e portofolit të borxhit dhe të ecurisë së tij. Kjo strategji rishikohet dhe paraqitet për miratim në Këshillin e Ministrave, së bashku me parashikimet e buxhetit afatmesëm.

Ministri i Financave përgatit raportin vjetor për gjendjen e borxhit shtetëror, i cili miratohet nga Këshilli i Ministrave dhe paraqitet në Kuvend, si pjesë përbërëse e raportit të realizimit të buxhetit të konsoliduar për vitin përkatës.

Neni 7

Qëllimi i marrjes së borxhit

Ministri i Financave, në emër të Këshillit të Ministrave, merr hua:

- a) për të financuar deficitin buxhetor të shtetit;
- b) për të financuar mungesën e përkohshme të likuiditetit;
- c) për të rifinancuar borxhin shtetëror, të nënshkruar më parë;
- ç) për të paguar garancitë shtetërore;
- d) për të paguar koston e emetimit të borxhit shtetëror;
- dh) për të përballuar koston e shkaktuar nga fatkeqësitë natyrore dhe emergjenca të tjera.

Neni 8

Monedha për nënshkrimin, emetimin dhe pagesën e borxhit shtetëror

Borxhi shtetëror nënshkruhet, emetohet dhe paguhet në monedhë kombëtare dhe/ose në monedhë të huaj.

Neni 9

Kufizimet e borxhit shtetëror dhe të garancive shtetërore të huave

Kufizimet për shumën e borxhit shtetëror dhe për shumën e garancive shtetërore të huave përcaktohen në ligjin vjetor të buxhetit. Kufizimet e parashikuara të borxhit i referohen, në radhë të parë, shumës së borxhit dhe shumës së garancive të marra rishtazi dhe, në radhë të dytë, shumës së përgjithshme të borxhit shtetëror dhe të garancive të papaguara në fund të vitit. Kufizimi vjetor jepet për të mbuluar humbjet e bankës qendrore nga rivlerësimi i valutave.

Ndryshimet në kursin e këmbimit valutor, pas emetimit të borxhit shtetëror apo pas emetimit të garancisë shtetërore të huasë, që shkaktojnë kapërcimin e kufizimeve të parashkruara ndaj shumës së papaguar të borxhit shtetëror apo garancisë shtetërore të huasë, nuk përbëjnë shkelje të ligjit.

Borxhi shtetëror, i emtuar për të përballuar koston e shkaktuar nga fatkeqësitë natyrore dhe emergjenca të tjera, nuk i nënshtrohet kufizimit të përcaktuar në paragrafin e parë të këtij neni. Çdo borxh shtetëror, i emtuar për këtë qëllim, do të përfshihet në përlllogaritjen e borxhit shtetëror të papaguar, menjëherë pas emetimit të tij.

KREU II

BORXHI I KONTRAKTUAR I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Neni 10

Autoriteti i borxhit shtetëror

Ministri i Financave emeton titujt e shtetit, të cilat mund të jenë afatgjata ose afatshkurtra dhe hyn në negociata për marrëveshjet e huave shtetërore.

Neni 11

Statusi i parave të marra borxh

Fondet e mbledhura nëpërmjet huamarrjes klasifikohen si të hyra për qëllimet e financimit të deficitit buxhetor.

Neni 12

Dhënia e garancisë shtetërore të huasë

Garancia shtetërore e huasë u jepet institucioneve huadhënëse me miratimin e Ministrit të Financave.

Neni 13

Natyra e detyrimit të borxhit shtetëror

Borxhi shtetëror përbën një detyrim absolut dhe pa kushte të shtetit. Shteti angazhohet dhe garanton plotësisht, në përputhje me kushtet e përcaktuara për titujt e shtetit dhe në marrëveshjet e huasë, pagimin në kohë të interesave dhe shlyerjen e principalit.

Neni 14

Financimi i përhershëm

Në ligjin vjetor të buxhetit parashikohen fonde të mjaftueshme për pagesën e interesit dhe shlyerjen e principalit, për llogari të borxhit shtetëror. Ministri i Financave, pasi përcakton se pagesa është e detyrueshme, autorizon derdhjen e menjëhershme të saj.

Neni 15

Përparësia e borxhit shtetëror

Të gjitha detyrimet, që përbëjnë borxh shtetëror, trajtohen në mënyrë të barabartë, pavarësisht nga koha kur janë krijuar dhe pavarësisht nëse janë në formën e titujve të shtetit apo të marrëveshjeve të huasë. Pagesa e principalit apo e interesit të borxhit shtetëror trajtohet me përparësi, në krahasim me pretendimet ndaj llogarisë së depozitës së përgjithshme të Këshillit të Ministrave. Këto pagesa janë parësore ndaj çdo pretendimi tjetër për pagesë nga depozita e lartpërmendur.

KREU III TITUJT E SHTETIT

Neni 16

Autoriteti i emetimit

Ministri i Financave emeton titujt e shtetit, në formën e regjistrimit në llogari apo në formë fizike. Ministri i Financave autorizon krijimin e sistemit të regjistrimit kompjuterik për titujt e emetuar, në formën e regjistrimit në llogari, si dhe administrimin e këtij sistemi në mënyrë të drejtpërdrejtë ose nëpërmjet një ndërmjetësi.

Neni 17

Gjendja e titujve të emetuar në llogari

Sistemi i regjistrimit në llogari është sistemi i kompjuterizuar, i autorizuar nga Ministri i

Financave për regjistrimin, për llogari të zotëruesve, të nxjerrjeve, gjendjes së llogarisë, shërbimit dhe pagesës së titujve të shtetit dhe mbahet në formë të pacertifikuar apo jofizike.

Tituj të emetuar në formë regjistrimi në llogari janë titujt e emetuar dhe të mbajtur në mënyrë të kompjuterizuar apo regjistrimi kontabël në sistemin e autorizuar të sistemit të regjistrimit në llogari.

Titujt e shtetit, të emetuar në formën e regjistrimit në llogari, janë detyrime të shtetit dhe, si të tilla, nuk ndryshojnë nga titujt e shtetit, të emetuar në formë fizike, megjithëse emetimi, mbajtja e llogarisë dhe transaksionet e tyre, përfshirë edhe pagesa në maturim, realizohen në mënyrë elektronike. Pronari i regjistruar i titujve të shtetit, të emetuar në llogari, ka të drejta të plota mbi këta tituj.

Neni 18

Gjendja e titujve të shtetit, të emetuar në formë fizike

Certifikata apo titulli i certifikuar është titulli i autorizuar dhe i emetuar në formë të pandryshueshme fizike, që ka të shënuar emrin e zotëruesit në faqen e përparme të saj, apo përcaktime të tjera, në bazë të të cilave ajo është e pagueshme për zotëruesin.

Titujt e shtetit, të emetuar në certifikatë apo në formë fizike, janë detyrime të shtetit, të cilat identifikohen nëpërmjet serive të emetimit, numrit përkatës serial dhe vlerës nominale të tyre. Titujt e shtetit mund të emetohen në formë fizike, për të evidentuar, në mënyrë kolektive, një numër titujsh, që mbajnë të njëjtin përshkrim, por që emetohen në formën e regjistrimit në llogari. Kur titujt e emetuar më parë, në formë fizike, janë konvertuar në llogari, me kërkesë të pronarit ato nuk mund të rikonvertohen në formë fizike.

Neni 19

Tregtueshmëria

Titujt e shtetit janë të tregtueshëm ose të patregtueshëm, në varësi të kushteve të emetimit.

Neni 20

E drejta për caktimin e kushteve

1. Ministri i Financave është i autorizuar të emetojë tituj të shtetit nëpërmjet këtyre formave:
 - a) me ankand, duke ushtruar, kur është e nevojshme, të drejtën për të hedhur poshtë njëren apo të gjitha kërkesat;
 - b) në bazë të marrëveshjeve dypalëshe apo shumëpalëshe.
2. Kushtet e emetimit të këtyre titujve shtetërorë janë:
 - a) me zbritje apo me normë fikse dhe/ose të ndryshueshme;
 - b) me emërtime të caktuara;
 - c) me emetim dhe datë maturimi të caktuar;
 - ç) me kufizim në sasinë e hedhur për shitje;
 - d) me datë të caktuar për pagimin e interesit;
 - dh) me thirrje, kur ekziston e drejta për të thirrur titujt e shtetit përpara datës së lajmëruar të maturimit.

Neni 21

Derivativët

1. Derivativët janë instrumente të derivuara nga kushtet e borxhit shtetëror të papaguar, ku përfshihen, ndër të tjera, edhe shkëmbime të normës së interesit apo shkëmbime të monedhës.

2. Ministri i Financave, në përputhje me strategjinë e menaxhimit të borxhit, është i autorizuar të emetojë derivativë.

Neni 22

Blerja e borxhit

Ministri i Financave, në përputhje me portofolin e borxhit dhe të situatës buxhetore, është i autorizuar të bëjë blerjen e borxhit apo të hyjë në transaksione të tjera në tregun sekondar.

Neni 23

Dispozitat e zbatueshme

Emetimi i titujve të shtetit bëhet në përputhje me ligjin në fuqi, që rregullon emetimin, transaksionet me titujt, si dhe subjektet e përfshira në këto transaksione.

Neni 24

Kufizime për pjesëmarrësit në tregun e titujve të shtetit

Pjesëmarrësit në tregun e titujve të shtetit nuk mund të bashkëpunojnë me një apo më shumë pjesëmarrës të tjerë, me qëllim që ta ndikojnë këtë treg, për sa u përket interesit, çmimit, sasisë së titujve të shtetit, që kanë të njëjtin përshkrim, si për ato të blera në ankand, ashtu edhe për ato të blera në tregun sekondar, si përbërje e portofolit, që mban secili nga pjesëmarrësit e tregut dhe të strategjisë së investimit të secilit pjesëmarrës në treg.

Pjesëmarrësit në tregun e titujve të shtetit nuk mund të marrin pjesë në çfarëdo lloji transaksioni, praktike apo veprimi, që përbën shkelje apo mashtrim ndaj pjesëmarrësve të tjerë në treg. Për këtë zbatohen sanksionet, administrative dhe penale, të parashikuara në ligjin, që rregullon emetimin, transaksionet me titujt dhe subjektet e përfshira në këto transaksione.

KREU IV

MARRËVESHJET NDËRKOMBËTARE PËR BORXHIN SHTETËROR DHE GARANCITË SHTETËRORE TË HUASË

Neni 25

Këshillimet për borxhin

Ministri i Financave kërkon mendimin e Bankës së Shqipërisë për:

a) gjendjen e ndikimit të borxhit shtetëror mbi rezervat në monedhë të huaj, si dhe bilancin e pagesave;

b) shkëmbimin në kohën e duhur të informacionit për financimin e borxhit shtetëror të mëparshëm, atij aktual dhe të parashikuar;

c) shkëmbimin e informacionit për kurset e këmbimit valutor dhe prirjet e tij, për politikën monetare të Bankës së Shqipërisë, për politikën fiskale të Ministrisë së Financave, në mënyrë që secila palë të jetë në gjendje të marrë parasysh, në mënyrë të përshtatshme, pikëpamjet e palës tjetër në procesin e planifikimit dhe të vendimmarrjes.

Neni 26

Procedurat e negociimit, miratimit dhe ratifikimit të marrëveshjeve ndërkombëtare për huatë shtetërore dhe garancitë shtetërore të huasë

Ministria e Financave mban kontakte zyrtare të drejtpërdrejta me kreditorët për sigurimin e financimeve nëpërmjet kredive. Në rastet kur për financimin e një projekti, investim publik, merret kredi nga banka private, përzgjedhja e kreditorit bëhet nëpërmjet procedurave të prokurimit publik, kur marrëveshja ndërkombëtare nuk parashikon rregullim tjetër.

Pas marrjes së konfirmimit nga kreditorët për mundësinë e plotësimit të kërkesave për financim, Ministri i Financave i kërkon Kryeministrit plotfuqinë për zhvillimin e bisedimeve me kreditorin. Plotfuqia nënshkruhet edhe nga Ministri i Punëve të Jashtme.

Pas negociimit, ministri i linjës dhe Ministri i Financave, me propozim të përbashkët, paraqesin për miratim, në parim, në Këshillin e Ministrave, marrëveshjet e kredisë, si dhe garancitë e negociuara.

Marrëveshja e huasë miratohet nga Këshilli i Ministrave, në emër të Republikës së Shqipërisë.

Kryeministri, me kërkesë të Ministrit të Financave, lëshon plotfuqinë për nënshkrimin e marrëveshjeve të kredive ose garancive nga Ministri i Financave. Plotfuqia nënshkruhet edhe nga

Ministri i Punëve të Jashtme.

Pas nënshkrimit të marrëveshjes së kredisë dhe të garancisë, Ministria e Financave depoziton në Ministrinë e Punëve të Jashtme kopjen origjinale të këtyre marrëveshjeve, për ndjekjen e procedurave të ratifikimit, të përcaktuara në ligjin nr.8371, datë 9.7.1998 “Për lidhjen e traktateve dhe marrëveshjeve ndërkombëtare”.

Për marrëveshjet e kredisë ose të garancisë, që lidhen në emër të shtetit shqiptar, pas ratifikimit të tyre nga Kuvendi, Ministri i Drejtësisë, me kërkesë të Ministrit të Financave, lëshon një opinion ligjor, i cili vërteton se janë zbatuar të gjitha dispozitat ligjore në fuqi, se janë ndërmarrë të gjitha veprimet e nevojshme, në kuadër të marrëveshjes dhe se marrëveshjet janë të ligjshme e mund të hyjnë në zbatim me fuqi të plotë ligjore.

Këshilli i Ministrave miraton kompetencat dhe procedurat për nënshkrimin, lëvrimin dhe raportimin e huave, të kredive dhe garancive, në emër të shtetit shqiptar.

Neni 27

Efektet e marrëveshjeve ndërkombëtare, të traktateve apo konventave

Borxhi shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë, të kontraktuara nëpërmjet marrëveshjeve ndërkombëtare, traktateve apo konventave, përdoren, shërbejnë dhe shlyhen në përputhje me kushtet dhe afatet e përcaktuara në këto dokumente.

Neni 28

Përparësia e së drejtës ndërkombëtare

Në rast se kushtet dhe afatet e marrëveshjeve, të traktateve apo konventave ndërkombëtare për përdorimin, shërbimin dhe shlyerjen e borxhit shtetëror dhe të garancive shtetërore të huasë bien në kundërshtim me cilëndo dispozitë të këtij ligji apo me dispozita të ligjeve të tjera, parashikimet, kushtet dhe afatet e marrëveshjeve, të traktateve apo konventave ndërkombëtare zbatohen me përparësi.

Neni 29

Depozitimi i fondeve të huave shtetërore

Të gjitha fondet e përfutuara nga huatë shtetërore depozitohen në Bankën e Shqipërisë, në një nënlllogari të veçantë të Ministrisë së Financave. Këto fonde përdoren sipas dispozitave ligjore në fuqi apo sipas kushteve dhe afateve të marrëveshjes, në bazë të së cilës janë marrë në dorëzim.

Neni 30

Huadhënia e të ardhurave të borxhit shtetëror, mbi të cilat zbatohen kushtet e marrëveshjeve ndërkombëtare

Ministri i Financave, kur e lejojnë kushtet e marrëveshjeve, nga të cilat rrjedh një borxh shtetëror, autorizohet të japë hua nga fondet që përbëjnë të ardhura të borxhit shtetëror, për huamarrësit, përfshirë këtu edhe institucionet financiare dhe pushtetin vendor, me veprimtari kryesore brenda Republikës së Shqipërisë, në mënyrë që këta të fundit të mundësojnë financimin e projekteve të investimit, importit apo të veprimtarive të tjera.

Procedurat për huazimin e fondeve dokumentohen me shkrim, nëpërmjet marrëveshjeve të nënhuasë, ndërmjet Ministrit të Financave dhe huamarrësit.

Është përgjegjësi ligjore e huamarrësve, të cilët kanë marrë fonde, sipas paragrafit të parë të këtij neni, që t'i kthejnë fondet e marra hua në përputhje me marrëveshjet e nënhuave dhe të paraqesin raporte për gjendjen e huasë dhe përdorimin e saj, sipas kërkesave të përcaktuara nga Ministria e Financave.

Huamarrësi, që ka marrë fonde sipas paragrafit të parë të këtij neni, detyrohet që, për çdo humbje financiare që ndodh në transaksionet e nënhuasë, të vërë në dijeni Ministrin e Financave me të dhëna të qarta dhe bindëse se ka ushtruar mbikëqyrje të përshtatshme për të mënjeluar humbjen. Ministri është i autorizuar të ndërmarrë çdo hap tjetër lehtësues ligjor për mbledhjen e të ardhurave.

Ministri i Financave, sipas gjykimit të tij, mund t'u kërkojë huamarrësve, të cilëve u janë dhënë fonde në përdorim, sipas paragrafit të parë të këtij neni, të paguajnë principalin e huasë, interesin, komisionet dhe të gjitha detyrimet e tjera, që rrjedhin nga marrëveshja e nënhuasë, në monedhën e vendit apo në monedha të tjera, të ndryshme nga monedha kombëtare.

KREU V AGJENTI FISKAL I SHTETIT

Neni 31 **Emërimi i agjentit fiskal**

Ministri i Financave emëron agjentin fiskal të shtetit. Kushtet dhe kriteret për emërimin e agjentit fiskal përcaktohen në aktet nënligjore. Marrëdhëniet me agjentin fiskal përcaktohen nëpërmjet marrëveshjeve të veçanta me Ministrinë e Financave, sipas kushteve dhe afateve të përcaktuara në të.

Agjenti fiskal, në përputhje me funksionet, ka këto kompetenca:

a) zhvillon ankandet e titujve të shtetit dhe, lidhur me këto të fundit, publikon njoftimet mbi sasinë e ofruar nga Ministria e Financave, formularët dhe udhëzimet për të interesuarit, si dhe informacion për rezultatet e ankandit;

b) krijon dhe mban një sistem regjistrimi në llogari për titujt e shtetit, i cili regjistron emetimin, transfertat, transaksionet, si dhe pagesën e titujve të emetuar në formën e regjistrimit në llogari.

Ky sistem duhet të pasqyrojë me saktësi pronësinë dhe gjendjen e titujve, në përputhje me marrëveshjet e lidhura me agjentin fiskal dhe dispozitat ligjore;

c) mban stokun e titujve të shtetit dhe administron emetimin e tyre, në rast se këto tituj do të emetohen në formë fizike, duke mbajtur të dhëna të sakta për këtë emetim;

ç) mbështet krijimin e tregut sekondar të titujve të shtetit, duke përmirësuar mundësitë e përdorimit të sistemit të regjistrimit në llogari, nëpërmjet institucioneve financiare, që mbajnë llogaritë e pagesave në bankë;

d) administron dhe bashkërendon sistemin e regjistrimit në llogari me sistemin e pagesave, që bankat kanë për institucionet, në mënyrë që t'u mundësojë personave që tregtojnë tituj të shtetit krahasimin e dërgesave me pagesat brenda këtij sistemi;

dh) mban, në emër të Ministrisë së Financave, llogarinë e unifikuar të thesarit, në mënyrë që paratë e depozituara ose të tërhequra, për titujt e shtetit, të emetuar ose të paguar për interesin dhe principalin e tyre, të realizohen në kohën e duhur, në çastin e emetimit dhe të maturimit të tyre;

e) ofron shërbime të tjera, përfshirë vlerësimin, sipas kërkesës, të gjendjes financiare të institucioneve huadhënëse, që marrin pjesë në programet e garancive shtetërore të huave apo dhe në çështje të tjera, të zgjedhjes së pjesëmarrësve në tregun primar të titujve të shtetit.

KREU VI RREGULLIMET NË LLOGARI

Neni 32 **Rregullimet në llogari**

Ministria e Financave bën rregullimet në llogari për humbjen, vjedhjen, shkatërrimin apo dëmtimin e titujve të shtetit në qarkullim, të emetuar në formë fizike, me kusht që titujt të jenë të identifikuar me përshkrim, numër serie dhe që ministrisë t'i dorëzohet një kërkesë e plotë për rregullim nga pala e interesuar, në përputhje me rregulloret në fuqi.

Neni 33
Pagesa e dyfishtë

Kur zbatimi i rregullimit në llogari, në përputhje me nenin 31 të këtij ligji, është i nevojshëm, por shkakton realizimin e një pagese të dyfishtë apo të dytë për titujt në fjalë, Ministria e Financave mund të kompensojë humbjet e shkaktuara, duke i trajtuar si shpenzime të ndryshme, të realizuara në procesin e administrimit të borxhit shtetëror.

KREU VII
GARANCITË SHTETËRORE TË HUASË

Neni 34
Natyra e garancisë shtetërore të huasë

Garancia shtetërore e huasë nuk përbën detyrim të drejtpërdrejtë për shtetin, por përfaqëson një detyrim të mundshëm të tij. Ky detyrim kthehet në detyrim të drejtpërdrejtë në rastin kur përfituesi i drejtpërdrejtë i huasë nuk ka arritur të paguajë, tërësisht apo pjesërisht, huanë e garantuar, në përputhje me kushtet dhe afatet e përcaktuara në marrëveshjen e huasë.

Garancia shtetërore e huasë konvertohet në borxh shtetëror pas përcaktimit nga Ministri i Financave se pagesa apo pagesat e papaguara për huanë, për të cilën është dhënë garancia, nuk janë bërë në përputhje me kushtet dhe afatet e huasë, duke shkaktuar në këtë mënyrë mospërmbushjen e detyrimit të huamarrësit. Veprimi që ndërmerret për pagesën e këtij detyrimi, evidentohet nëpërmjet një dokumenti zyrtar të Ministrisë së Financave, i cili pohon se kushtet për pranimin e dhënies së pagesës së garancisë janë plotësuar.

Neni 35
Sigurimi i garancisë shtetërore të huasë

Në rast se emetimi i garancisë shtetërore të huasë është autorizuar në bazë të ligjeve të tjera, procedurat e përcaktuara për emetimin e këtyre huave vazhdojnë të zbatohen, me kusht që, pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, të gjitha kërkesat për hua, të arkivuara në përputhje me ligjet e mëparshme, t'u nënshtrohen një rishikimi përfundimtar dhe miratimi nga Ministri i Financave. Ministrinë e tjetra dhe autoritetet përfaqësuese të shtetit, që deri para hyrjes në fuqi të këtij ligji kanë qenë të autorizuar të japin garanci shtetërore të huasë, brenda një muaji nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të dorëzojnë në Ministrinë e Financave një informacion të plotë për të gjitha garancitë e papaguara, të emetuara.

Çdo huamarrës, që kërkon marrjen e një garancie shtetërore të huasë, në bazë të këtij ligji, paraqet një kërkesë me shkrim, e cila shoqërohet me dokumentacionin ekonomik dhe financiar, për t'i mundësuar Ministrinë të Financave të vlerësojë kushtet financiare dhe aftësinë e pagimit nga huamarrësi.

Neni 36
Shqyrtimi dhe analiza e garancisë

Kur dokumentacioni mbështetës i kërkesës për një garanci shtetërore të huasë nuk është i plotë, kërkesa, së bashku me dokumentacionin kthehen për t'u plotësuar. Kur dokumentacioni është i plotë, Ministri i Financave, në bazë të analizës ekonomiko-financiare të materialeve, është i detyruar që, brenda gjashtëdhjetë ditëve nga data e depozitimit të kërkesës, të shpallë vendimin për dhënien e garancisë.

Neni 37
Vlerësimi i riskut

Analiza ekonomiko-financiare, e përmendur në nenin 36 të këtij ligji, përfshin një përcaktim të riskut që merr përsipër shteti, në rast se jepet garancia. Ministria e Financave mund të kërkojë asistencën e Bankës së Shqipërisë, për të përcaktuar dhe vlerësuar riskun.

Në rastin e garancive shtetërore të huasë, të dhëna në monedhë të huaj, informacioni mbi sasinë e riskut vlerësohet në monedhën kombëtare, sipas kursit të këmbimit të monedhës apo monedhave të huaja, në të cilën/cilat do të bëhet pagesa e garancisë.

Neni 38

Dhënia e garancisë shtetërore të huasë

Ministri i Financave miraton dhënien e garancisë shtetërore të huasë pasi shqyrton dokumentet e mëposhtme:

- a) projekt marrëveshjen e huasë ndërmjet institucionit huadhënës dhe huamarrësit;
- b) projekt marrëveshjen e garancisë ndërmjet institucionit huadhënës dhe shtetit;
- c) marrëveshjen e mirëkuptimit, të nënshkruar nga huamarrësi.

Nënshkrimi i marrëveshjes së garancisë dhe i marrëveshjes së mirëkuptimit bëhen në bazë të kriterëve dhe kushteve të përcaktuara nga Këshilli i Ministrave.

Neni 39

Dokumentacioni i garancisë shtetërore të huasë

Ministria e Financave është e detyruar të ruajë të gjitha marrëveshjet e huasë, marrëveshjet e garancisë dhe marrëveshjet e mirëkuptimit, të miratuara në bazë të këtij ligji. Ministria e Financave ka detyrim ligjor të marrë në dorëzim dhe të ruajë të gjitha dokumentet që ndodhen në ministritë dhe institucionet shtetërore, në bazë të të cilave janë dhënë garancitë shtetërore të huasë, huatë e të cilave janë ende të papaguara.

Ministria e Financave mban të dhëna të veçanta përmbledhëse për garancitë shtetërore të huasë në regjistrin e garancive shtetërore të huasë, në përputhje me këtë ligj.

Neni 40

Mbikëqyrja nga Ministria e Financave

Ministria e Financave kryen mbikëqyrjen e kushteve financiare të të gjithë huamarrësve, që kanë marrë garanci shtetërore të huasë. Ministria e Financave u kërkon huamarrësve informacionin e nevojshëm për realizimin e kësaj mbikëqyrjeje.

Neni 41

Përfundimi i garancisë shtetërore të huasë

1. Garancia shtetërore e huasë përfundon kur:

- a) huaja, për të cilën është dhënë garancia, është shlyer tërësisht nga huamarrësi;
- b) afati i garancisë, siç specifikohet në marrëveshjen e garancisë, ka kaluar;
- c) pagesa i është bërë institucionit huadhënës, në përputhje me afatet e garancisë.

2. Ministri i Financave dokumenton përfundimin e garancisë.

Neni 42

Pagesa për një garanci shtetërore të huasë

Kur huamarrësi s'ka mundur të bëjë pagesën/pagesat, në përputhje me kushtet dhe afatet e marrëveshjes së huasë, të përcaktuara për këtë qëllim dhe institucioni huadhënës vërteton se ka marrë të gjitha masat e nevojshme, siç përcaktohet në këtë ligj dhe në marrëveshjen e garancisë, për të marrë në dorëzim pagesën/pagesat e premtuara, institucioni huadhënës i paraqet Ministrit të Financave një kërkesë për pagesë, në përmbushje të së drejtës së tij, sipas garancisë shtetërore të huasë.

Ministri i Financave, pasi vëren se kërkesa për pagesë është në përputhje me kushtet që bëjnë të nevojshme paraqitjen e një kërkesë të tillë, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, autorizon transfertën e pagesës ose pagesave për institucionin huadhënës brenda pesëmbëdhjetë ditëve pune nga data e marrjes së kërkesës.

Neni 43

Kthimi i garancisë shtetërore të huasë

Me kryerjen e pagesës në llogarinë e garancisë shtetërore të huasë institucionit huadhënës, Ministri i Financave merr në dorëzim të gjitha të drejtat dhe mjetet ligjore, që zotëronte institucioni huadhënës ndaj huamarrësit, sipas përcaktimeve të marrëveshjes së huasë, në masën e çdo pagese të bërë në kuadër të garancisë së dhënë. Këto të drejta dhe mjete ligjore i kalojnë Ministrit të Financave, së bashku me të drejtat dhe mjetet ligjore që ai ka në bazë të marrëveshjes së mirëkuptimit.

Huamarrësi, në zbatim të këtij ligji dhe të marrëveshjes së mirëkuptimit, është i detyruar t'i kthejë Ministrisë së Financave shumën që kjo e fundit i ka paguar huadhënësit, në kuadër të garancisë shtetërore të huasë.

Ministri i Financave ndërmerr të gjitha masat e paracaktuara në këtë ligj, në ligje të tjera në fuqi dhe në marrëveshjen e mirëkuptimit, për të përfutur nga huamarrësi çdo pagesë të bërë sipas garancisë, duke përfshirë edhe kostot që lidhen me të.

KREU VIII

ADMINISTRIMI I TË DHËNAVE

Neni 44

Centralizimi i të dhënave

Ministri i Financave mbledh dhe administron të dhënat e plota dhe të sakta të të gjitha detyrimeve, që kanë të bëjnë me borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë. Të gjitha ministritë apo institucionet e tjera qendrore, të cilat kanë të dhëna të tilla, marrin masa për kalimin e tyre në Ministrinë e Financave.

Neni 45

Regjistrat shtetërorë të të dhënave

Për administrimin e të dhënave për borxhin shtetëror dhe për garancitë shtetërore të huasë, Ministria e Financave krijon dy regjistra:

- a) regjistrin e borxhit shtetëror;
- b) regjistrin e garancive shtetërore të huasë.

Neni 46

Regjistri i borxhit shtetëror

Regjistri i borxhit shtetëror përmban të dhëna për borxhin shtetëror, të emetuar në formën e titujve të shtetit dhe borxhin në formën e marrëveshjeve të huasë. Regjistri i borxhit shtetëror mund të përmbajë edhe kategori të tjera të dhënash, sipas përcaktimit të bërë në udhëzimin e miratuar nga Ministri i Financave.

Ky regjistër përmban edhe informacion për detyrimet ekzistuese, në monedhën vendase apo monedha të huaja, si dhe për vlerësimet e detyrimeve fillestare dhe korrente në monedhë vendase dhe në monedha të huaja.

Regjistri i borxhit shtetëror përditësohet në mënyrë të vazhdueshme nga Ministria e Financave dhe botohet një herë në tre muaj.

Neni 47

Regjistri i garancive shtetërore të huasë

Regjistri i garancive shtetërore të huasë përmban informacion, sipas përcaktimeve të bëra në udhëzimin e miratuar nga Ministri i Financave.

Në këtë informacion përfshihen të dhënat e identifikimit të secilës garanci huaje, sipas

huamarrësit, institucionit huadhënës, shumës së huasë, monedhës dhe gjendjes së huasë, të regjistruar çdo gjashtë muaj.

Huamarrësi depoziton pranë Ministrisë së Financave, në datën 15 të çdo muaji, informacionin e nevojshëm për gjendjen dhe lëvizjen e fondeve të huasë së garantuar.

Regjistri i garancive shtetërore të huasë përditësohet, në mënyrë të vazhdueshme, nga Ministria e Financave dhe botohet një herë në tre muaj.

KREU IX DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 48

Fusha e veprimtimit të ligjit

Dispozitat e këtij ligji zbatohen për shumën e përgjithshme të borxhit shtetëror të emetuar, si dhe për të gjitha garancitë shtetërore të huasë, të kontraktuara nga Ministria e Financave, në përputhje me ligjet që kanë qenë në fuqi përpara datës së hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Borxhi i parashikuar në paragrafin e parë të këtij neni vlerësohet borxh shtetëror dhe, si i tillë, përbën detyrim ligjor të ekzekutueshëm nga Ministria e Financave dhe gëzon të njëjtin trajtim me borxhin dhe me garancitë shtetërore të huasë, që do të miratohen pas hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 49

Informacioni për garancitë shtetërore të huasë të dhëna para hyrjes në fuqi të ligjit

Ministri i Financave u kërkon të gjitha ministrive dhe organeve qeverisëse të shtetit dhe institucioneve të tjera, që kanë dhënë më parë garanci shtetërore të huasë, të paraqesin, jo më vonë se tridhjetë ditë nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji, të dhënat për të gjitha garancitë e papaguara, përfshirë edhe kërkesat për garanci që janë në shqyrtim. Kopjet e marrëveshjeve të huasë, për të cilat janë dhënë garanci, dokumentacioni mbështetës dhe informacioni për gjendjen korrente të pagesave të huave të papaguara i dërgohen Ministrisë së Financave. Këto të dhëna regjistrohen në regjistrin e garancive shtetërore të huave.

Neni 50

Përfaqësimi i Ministrit të Financave

Secila dhe çdo referencë ndaj Ministrit të Financave në këtë ligj është referencë për çdonjërin, i cili është duke vepruar si Ministri i Financave dhe një referencë e tillë do të përfshijë çdo zyrtar në rolin e ministrit gjatë mungesës së tij. Veprimet e ndërmarra nga autoriteti në rolin e Ministrit të Financave do të vlerësohen të njëjta me veprimet e ndërmarra nga vetë ministri dhe nuk do të jetë i nevojshëm asnjë delegim formal i autoritetit.

Neni 51

Nxjerrja e akteve nënligjore

Ngarkohet Ministri i Financave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 5, 16, 17, 20, 21, 31, 39, 47 e 49 të këtij ligji.

Neni 52

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5180, datë 12.1.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu